

Antwoordenblad bij het Werkblad over orgels bij de les "Muziek uit een Gebouw"

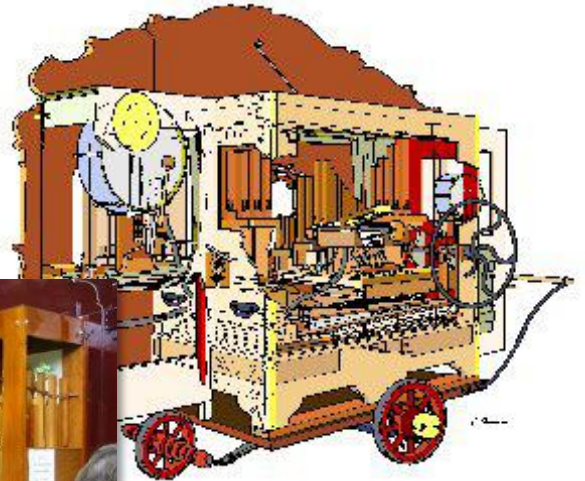
Antwoorden bij de vragen uit hoofdstuk 1

Vraag 1 Als Yamal, Maarten en Ahmed met de tram door de stad rijden, welk muziekinstrument komen ze dan tegen?

(b) ■ een draaiorgel

'mooie' kant van een draaiorgel
(zie je de poppetjes?)

opengewerkte achterkant van
een draaiorgel

Draaiorgelman aan het werk

Vraag 2 Hoe heet het oude gebouw wat ze zien op de hoek van het Lange Voorhout en de Parkstraat?

(c) ■ de Kloosterkerk

Antwoordenblad bij het Werkblad over orgels bij de les "Muziek uit een Gebouw"

Antwoorden bij de vragen uit hoofdstuk 2

- Vraag 3** Hoe heet de man die de jongens ontmoeten in de Kloosterkerk en wat is hij?
(b) ■ hij heet meneer Jos en hij is organist

'meneer Jos' (van der Kooy) in 'zijn' kerk, de Westerkerk in Amsterdam >

- Vraag 4** Voor welke feestelijke gebeurtenis werd er een orgel meegesleept in een optocht?
(a) ■ voor de verjaardag van de koning

Meneer en mevrouw spelend op een klein orgeltje (portatief) in de 15^e eeuw >

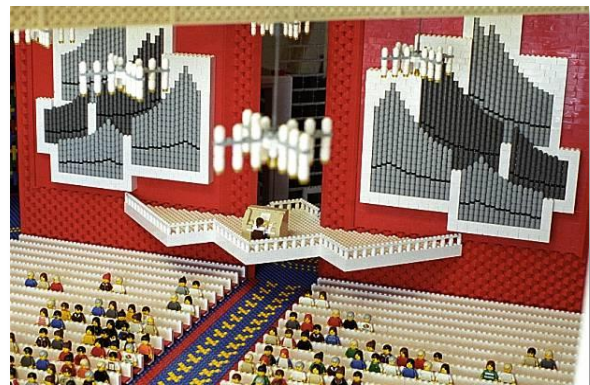
- Vraag 5** Waarom kwam het orgel later in de kerk te staan? (meer antwoorden kunnen goed zijn)
Alle 3 goed: (a) ■ om concerten op te geven, (b) ■ om bij te zingen, of (c) ■ omdat het zo mooi stond

Schitterend orgel met een bijzonder beeld van een trompet (ramshoorn) blazende man >

- Vraag 6** Waar staan er nog meer orgels? (meer antwoorden kunnen ook)
Weer alle 3 goed: (a) ■ in concertzalen, (b) ■ in ijshockeystadions in Amerika, of (c) ■ vroeger in danszalen.

*Orgel in een kerk helemaal gemaakt van Lego >
(heb jij ook zoveel Lego thuis?)*

Antwoordenblad bij het Werkblad over orgels bij de les "Muziek uit een Gebouw"

Antwoorden bij de vragen uit hoofdstuk 3

Binnen in een orgel staan de orgelpijpen netjes op een rij.

Vraag 7

Hoeveel orgelpijpen zitten er wel in het orgel van meneer Jos.

(c) ■ 3000 (2660 om precies te zijn)

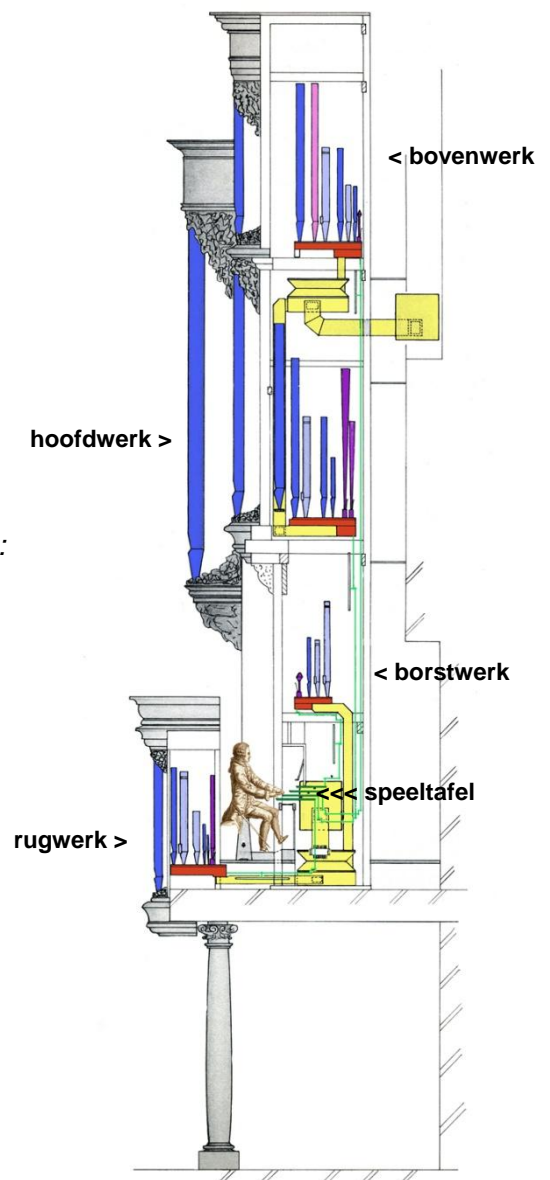
Vraag 8 *Wat is juist (meer antwoorden kunnen goed zijn):*

- (a) ■ het eerste klavier is het Rugwerk
- (b) ■ het tweede klavier is het Hoofdwerk
- (c) ■ het derde klavier is het Borstwerk
- (d) ■ het voetklavier heet het pedaal

(het 'bovenwerk' dat op de tekening hiernaast staat is er niet in het orgel van meneer Jos)

< Heel groot orgel in Amerika met wel 7 (!) klavieren en 33.112 orgelpijpen! (dat is meer dan 10x zoveel als in het orgel van meneer Jos)

Hier hebben we een groot orgel doorgezaagd zodat je alles goed kunt zien (de organist zit nog achter de speeltafel)

Antwoordenblad bij het Werkblad over orgels bij de les "Muziek uit een Gebouw"

Antwoorden bij de vragen uit hoofdstuk 4

Vraag 9 *Hoe klonk de grote laag klinkende orgelpijp die meneer Jos laat horen?*
(c) ■ een stoomfluit)

Stoomfluit op een schoorsteen van een stoomboot (je ziet de witte stoom wegblazen)

Vraag 10 *Hoe lang was die grootste orgelpijp wel die zo laag klonk?*
(c) ■ 10 meter?

Hele grote orgelpijpen (kijk maar naar de mannen ervoor en er boven op)

Vraag 11 *Hoe groot is het kleinste pijpje van het orgel dat meneer Jos laat horen?*
(b) ■ 1/2 cm

Vraag 12 *Wat is het juiste antwoord?*
(b) ■ Hoe langer de pijp, hoe lager de toon

Hier zie je een heel klein orgelpijpje (kijk naar het maatlatje er naast) en een wat grotere orgelpijp. Welke zou de laagste toon geven?

Antwoordenblad bij het Werkblad over orgels bij de les "Muziek uit een Gebouw"

Antwoorden bij de vraag uit hoofdstuk 5

Vraag 13 Hoe noemt meneer Jos een organist ook wel?

(c) een dirigent.

Hier zie je drie organisten op drie verschillende orgels. De eerste is iemand uit de 17^e eeuw (hij heeft z'n sabel nog om), de tweede speelt op een orgel in Nederland (Gouda) en de derde speelt op het grootste pijporgel ter wereld in Amerika (Atlanta). Alle drie de organisten zijn de 'baas' over hun orgel, zoals de dirigent de baas is van een orkest.

De orgelpijpenfamilies van de verschillende registers zijn dan de verschillende instrumenten van het orkest en hij moet dat helemaal in z'n eentje bespelen. Het lijkt wel een ruimteschip! (doe het hem dat maar eens na!)

Antwoorden bij de vraag uit hoofdstuk 6

Vraag 14 Jos vertelt dat er een 'fluitenfamilie' in een orgel zit. Ken je nog meer registerfamilies?

Antwoord a t/m c is goed:

- (a) prestantenfamilie,
- (b) tongwerkenfamilie,
- (c) strijkersfamilie.

Natuurlijk kun je ook een organisten-familie kennen, maar die zit niet in het orgel van meneer Jos.

Dus antwoord (d) is niet goed!

*Allemaal vreemdsoortige orgelpijpen
van de 'tongwerkenfamilie' >*

Antwoordenblad bij het Werkblad over orgels bij de les "Muziek uit een Gebouw"

Antwoorden bij de vragen uit hoofdstuk 7

Vraag 15 Meneer Jos verteld dat de orgelpijpen geluid maken doordat er lucht doorheen stroomt: 'Orgelwind'. Hoe wordt die orgelwind gemaakt.

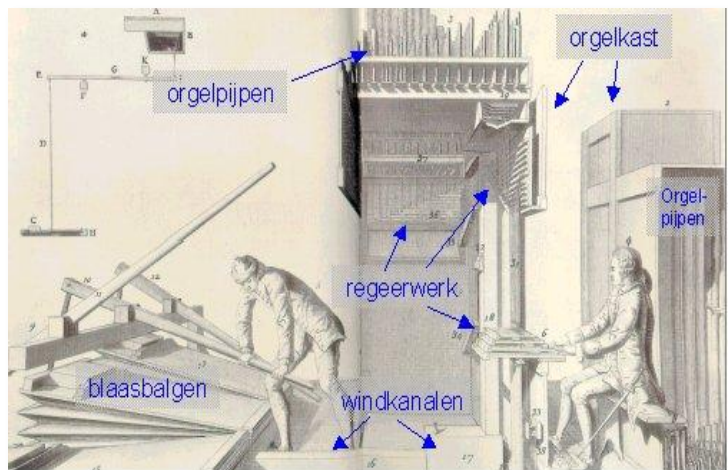
2 goed: (a) ■ grote ventilator, (b) ■ een windmachine,

Linksboven een oude blaasbalg voor bij de open haart. (misschien hebben jullie er thuis wel zo een) Daaronder een blaasbalg bij een ouderwetse smid (hij is wel een beetje stoffig). Daarnaast mannen die de balgen van een groot 16^e-eeuws orgel 'treden' om orgelwind voor de organist te maken. Helemaal rechts 'schembalgen' zoals ze nu nog worden gemaakt. Ze worden volgepompt door een grote elektrische ventilator: de 'Windmachine'.

Vraag 16 Hoe kan het dat niet alle pijpen gelijk geluid maken maar dat de organist op een orgel kan spelen?

(c) ■ door een ingewikkelde constructie van houten latten en ijzeren draden die van de toetsen naar de orgelpijpen lopen. Het 'regeerwerk'. (kijk maar naar het plaatje hiernaast >)

Vraag 17 Wat wil Ahmed later worden?

(a) ■ orgelbouwer

Orgelbouwers aan het werk >

